

ZPRÁVA

o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2010

D u b e n 2011

O B S A H

Souhrnné zhodnocení základních trendů finanční kontroly v roce 2010	3
I. Úvod.....	5
II. Hodnocení výsledků interního auditu ve veřejné správě	6
III. Hodnocení výsledků finančního řízení a kontroly ve veřejné správě	12
IV. Hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol hospodaření s veřejnými prostředky	14
V. Přehled závažných zjištění z vykonaných finančních kontrol	20
VI. Hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol a auditů finančních prostředků ze zahraničí.....	23
VII. Přehled nesrovnalostí postoupených Evropskému úřadu pro boj proti podvodům	32
VIII. Centrální harmonizace systému finanční kontroly ve veřejné správě.....	36
Příloha č. 1a.....	41
Příloha č. 1b.....	43
Příloha č. 1c.....	44
Příloha č. 2a.....	45
Příloha č. 2b.....	47

Souhrnné zhodnocení základních trendů finanční kontroly v roce 2010

V souladu s ustanovením § 22 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů je předkládána Zpráva o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2010 (dále jen „zpráva“).

Zpráva zahrnuje hodnocení výsledků jednotlivých typů finanční kontroly při hospodaření s národními prostředky i finančními prostředky ze zahraničí. Zobecňuje poznatky, které ve svých ročních zprávách, předložených Ministerstvu financí, uvedli správci kapitol státního rozpočtu, kraje, hlavní město Praha a regionální rady regionů soudržnosti. Zahrnuje též zkušenosti Ministerstva financí z výkonu jeho harmonizační a koordinační úlohy v oblasti finanční kontroly a z jeho role Auditního orgánu prostředků Evropské unie poskytnuté České republice.

Předložená zpráva ukazuje, že v roce 2010 se zvýšila účinnost finanční kontroly při předcházení a odhalování nedostatků v hospodaření s veřejnými prostředky a majetkem. Celkově bylo ve veřejné správě provedeno 4 741 auditů, které ke zjištěným nedostatkům navrhly doporučení k jejich odstranění. Přijatá nápravná opatření k odstranění nedostatků zjištěných interním auditem přispěla ke zvýšení úrovně řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení orgánů veřejné správy.

V průběhu roku 2010 byly, při omezeném počtu zaměstnanců finanční kontroly, veřejnosprávní kontrolou zkontrolovány za celou veřejnou správu veřejné příjmy v rozsahu 82,2 mld. Kč a veřejné výdaje ve výši 159,1 mld. Kč. Veřejnosprávní kontroly zjistily řadu nedostatků v dodržování právních předpisů. Kontrolní orgány předaly správcům daně 589 podnětů o porušení rozpočtové kázně k zahájení řízení o odvodu do státního rozpočtu v celkové výši 481 mil. Kč.

Na základě výsledků finanční kontroly bylo oznámeno Policii České republiky nebo státnímu zastupitelství v roce 2010 za celou veřejnou správu 464 skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin.

Dále bylo odhaleno 222 případů nesrovnalostí v hospodaření s prostředky Evropské unie a Finančních mechanismů EHP/Norsko v celkové výši 341 528 788 EUR. Zjištěné nesrovnalosti byly nahlášeny Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a Kanceláři finančních mechanismů EHP/Norsko.

Veřejnosprávní kontroly a provedené interní audity zjišťovaly při hospodaření s veřejnými prostředky a majetkem v roce 2010 obdobné nedostatky jako v předchozích letech. Mezi hlavní zjištěné nedostatky v porušování právních předpisů patřilo zejména:

- porušování rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- nedodržování zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a navazujících vyhlášek,
- nedodržování nebo obcházení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,
- nedodržování zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích,
- nedodržování zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Podle hodnocení správců kapitol státního rozpočtu, krajů, hlavního města Prahy a regionálních rad regionů soudržnosti v roce 2010 nebyly identifikovány takové nedostatky, které by podstatně ohrozily nebo znemožnily plnění hlavních úkolů a cílů orgánů veřejné správy a které by měly významný vliv na řádnou správu a řízení hospodaření s veřejnými prostředky. K nedostatkům zjištěným veřejnosprávní kontrolou a k doporučením interního auditu byla kontrolovanými osobami a útvary přijata opatření k nápravě, jejichž účinnost bude v následujícím období ověřena.

Provedené audity u strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu identifikovaly u dvou operačních programů v programovém období 2007 – 2013 zjištění systémového charakteru, o kterých byly informovány Evropský úřad pro boj proti podvodům, Policie České republiky a Vrchní státní zastupitelství. K ostatním zjištěným nedostatkům byla podle povahy zjištění přijata opatření k nápravě a opatření ke zvýšení kvality zavedených řídicích a kontrolních systémů.

I. Úvod

V souladu s ustanovením § 22 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole) a podle Plánu nelegislativních úkolů vlády České republiky na 1. pololetí 2011, schváleného usnesením vlády České republiky č. 908/2010, je předkládána Zpráva o výsledcích finančních kontrol ve veřejné správě za rok 2010.

Zpráva zpracovaná podle vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole, hodnotí výsledky jednotlivých součástí finanční kontroly tvořených interním auditem, řídicí kontrolou a veřejnosprávní kontrolou a následně vyhodnocuje výsledky veřejnosprávních kontrol a auditů finančních prostředků ze zahraničí. Zpráva poukazuje na slabá místa v účinnosti vnitřního kontrolního systému a na zjištěné nedostatky v hospodaření s veřejnými prostředky. Zahrnuje i přehled závažných zjištění z vykonaných kontrol a auditů, podezření ze spáchání trestných činů a přehled nesrovnalostí, postoupených Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF).

Součástí zprávy je i hodnocení plnění úkolů z usnesení vlády České republiky č. 432/2010, kterým bylo uloženo zajistit provedení analýzy vzniku nesrovnalostí a přijetí opatření v oblasti prevence jejich vzniku.

Zpráva je zpracovaná s využitím poznatků a hodnocení, které ve svých zprávách, předložených Ministerstvu financí, uvedli správci kapitol státního rozpočtu, kraje a hlavní město Praha a regionální rady regionů soudržnosti. Krajské úřady a Magistrát hlavního města Prahy zahrnují ve svých zprávách též poznatky z ročních zpráv městských částí a obcí. Zpráva vychází i z poznatků Ministerstva financí z výkonu jeho harmonizační a koordinační úlohy v oblasti finanční kontroly ve veřejné správě, z role auditního orgánu prostředků Evropské unie poskytnuté České republice a z prováděných veřejnosprávních kontrol a auditů. Využity byly i poznatky z průzkumu činnosti interního auditu, který na reprezentativním vzorku orgánů státní správy a územní samosprávy v roce 2010 provedlo Ministerstvo financí ve spolupráci s Českým institutem interních auditorů.

V rámci systému zpravodajství o výsledcích finančních kontrol předložilo své roční zprávy 11 330 orgánů a organizací veřejné správy. Intenzivní metodická a organizační pomoc

krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy obcím a městským částem přispěla k tomu, že i přes nové obsazení radnic po volbách do obecních zastupitelstev prakticky ve všech krajích všechny městské části a obce zpracovaly a předložily zprávy o výsledcích finanční kontroly. V působnosti územních samosprávných celků nepředložilo zprávy za rok 2010 celkem 216 subpředkladatelů, tj. obcí a příspěvkových organizací.

V přílohách č. 1 a 2 jsou uvedeny výsledky interního auditu a veřejnosprávních kontrol podle jednotlivých správců kapitol státního rozpočtu, krajů, hlavního města Prahy a regionálních rad regionů soudržnosti. Uvedené údaje umožňují jednotlivým orgánům veřejné správy, při zohlednění rozsahu jednotlivých provedených auditů, vyhodnotit svoje postavení, výsledky a výkonnost v porovnání s ostatními orgány veřejné správy z oblasti státní správy i územní samosprávy.

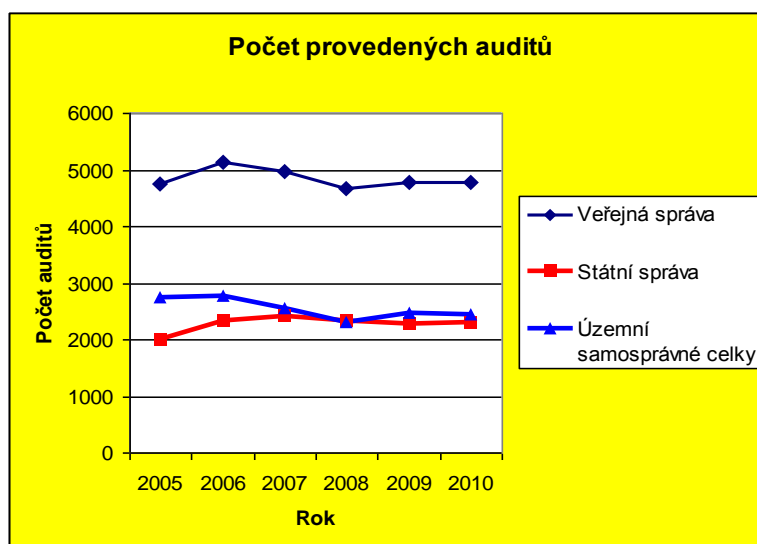
II. Hodnocení výsledků interního auditu ve veřejné správě

Cílem interního auditu v roce 2010 bylo poskytnout vedoucím orgánů veřejné správy nezávislé a objektivní ujištění o funkčnosti, přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému, spolehlivosti finančních a provozních informací, účinnosti a efektivnosti prováděných operací, stavu zajištění aktiv a dodržování právních předpisů a vnitřních norem v orgánech veřejné správy. Činnost interního auditu se dále zaměřila na prověřování správnosti vybraných operací při hospodaření s majetkem státu nebo územních samosprávných celků, zadávání veřejných zakázek, zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům a nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům, způsobeným porušováním právních předpisů, nevhodným, neúčelným nebo neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky. Rovněž na zobrazení údajů v účetnictví, systém řízení rizik a prověření hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti výdajů vynakládaných na činnost a výkon orgánů veřejné správy. Formou následných auditů byl ověřován stav plnění a účinnost opatření přijatých k doporučením z auditů ukončených v předchozím období.

Zaměření činnosti interního auditu bylo konkretizováno v plánech interního auditu na rok 2010, schválených vedoucími orgánů veřejné správy. Roční plány byly vypracovány na podkladě střednědobého plánu interního auditu orgánů veřejné správy s přihlédnutím k objektivnímu hodnocení rizik, která vyplývají ze stanovených úkolů orgánů veřejné správy

a k závěrům z externích kontrol a ke slabým stránkám v činnosti orgánů veřejné správy, zjištěných vnitřním kontrolním systémem.

Celkově bylo ve veřejné správě v roce 2010 provedeno 4 741 auditů, z toho ve státní správě 2 289 auditů, v územní samosprávě 2 434 auditů a v působnosti regionálních rad regionů soudržnosti 18 auditů. V porovnání s předchozím rokem počet provedených auditů ve veřejné správě v roce 2010 poklesl o 15 auditů. Ve státní správě meziročně vzrostl o 12 auditů, při současném poklesu v působnosti regionálních rad regionů soudržnosti o 1 audit a u územní samosprávy o 26 auditů. Ze střednědobého pohledu pokračovala tendence zastavení poklesu a postupného růstu počtu provedených auditů ve státní správě a regionálních radách regionů soudržnosti, naproti tomu v územní samosprávě se v roce 2010 tato tendence nepotvrdila.

Hodnocení provedených auditů ukazuje, že v roce 2010 došlo k poklesu operativně zařazených auditů. Rozhodující pro činnost interního auditu byly schválené roční auditní plány. Podíl operativně zařazených auditů na celkovém počtu provedených auditů poklesl za veřejnou správu na 11,0% podíl (v roce 2009 12,4 %), ve státní správě na 11,2% podíl (v roce 2009 12,8 %), v územní samosprávě na 11,2% podíl (v roce 2009 12,2 %). V regionálních radách regionů soudržnosti nebyl v roce 2010 ani v roce 2009 proveden žádný operativně zařazený audit. Naplňují se tak zkušenosti dobré mezinárodní praxe, která považuje 10% podíl operativně zařazených auditů za odpovídající reakci na změny ve vnějších a vnitřních podmínkách orgánů veřejné správy. Současně lze tuto skutečnost považovat za potvrzení nezávislosti interního auditu na vnějších vlivech a nezasahování do činnosti útvarů interních auditů.

Z celkového počtu auditů bylo v roce 2010 ve veřejné správě provedeno 32,3 % finančních auditů, 27,5 % auditů systému, 22,4 % jinak zaměřených auditů, (kombinace finančního auditu s auditem systému nebo výkonu) a 17,8 % auditů výkonu. Z meziročního pohledu dochází v roce 2010 k poklesu podílu na celkovém počtu vykonaných auditů u finančního auditu a auditu systému. Ze střednědobého hlediska je patrné snižování podílu zejména finančních auditů a zvýšení podílu provedených auditů systému a jinak zaměřených auditů. Postupně se tak omezuje auditní prověřování vybraných operací a posiluje se zaměření auditní činnosti na posuzování nastavení a fungování systémů, jejich výkonnost a účinnost a tím dochází i ke zvýšení přínosu interního auditu pro zlepšení finančního řízení orgánů veřejné správy.

Rok	Podíl provedených auditů ve veřejné správě podle typů auditu			
	finanční	systému	výkonu	jinak zaměřený
2010	32,3%	27,5%	17,8%	22,4%
2009	33,1 %	29,4 %	16,7 %	20,8%
2005	37,1 %	25,5 %	19,1 %	18,3 %

Provedené audity zjistily řadu nedostatků v činnosti veřejné správy. Auditorské týmy navrhly k jednotlivým zjištěním, uvedeným v závěrečných auditorských zprávách, doporučení k jejich odstranění, na jejichž základě auditované útvary orgánů veřejné správy následně navrhly a přijaly nápravná opatření k odstranění identifikovaných nedostatků. Zjištění z provedených auditů se týkala zejména:

- nedostatků v nastavení a fungování vnitřního kontrolního systému, zejména v oblasti předběžné řídicí kontroly, absence dílčích kontrolních mechanismů, formální přístup nebo nedostatečné nastavení odpovědnosti a pravomocí odpovědných pracovníků řídicích a výkonných útvarů za zajišťování finančního řízení a kontroly a jejich promítnutí do pracovních náplní,
- nedostatků v nastavení a v provádění veřejných zakázek a uzavírání smluv včetně funkčnosti vnitřního kontrolního systému v této oblasti, porušování zásad transparentnosti, rovného zacházení a nediskriminace při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, nezpracování interních předpisů upravujících postup při zadávání veřejných zakázek,

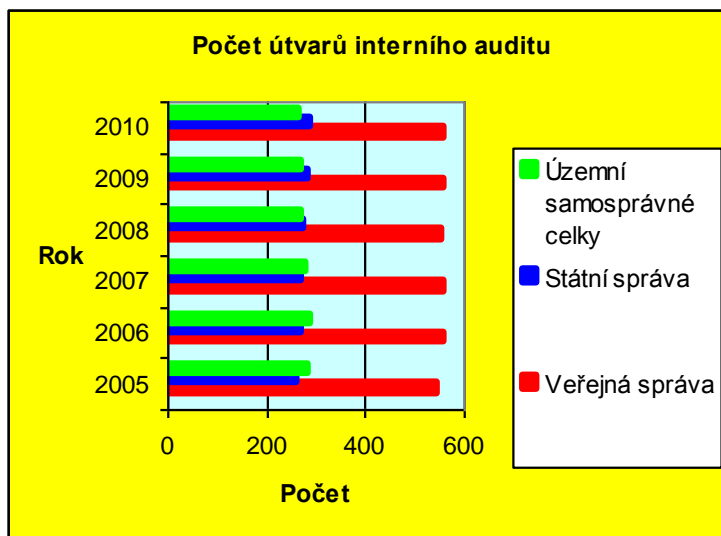
- nedostatků v nakládání, reprodukci, evidenci a v ochraně majetku, neprůkazném vedení evidence majetku, provádění fyzických inventur a nevypořádání inventarizačních rozdílů z předchozích let,
- nedostatků v dodržování právních předpisů a interních aktů řízení a nedůsledné provádění jejich aktualizace,
- nezavedení systému hodnocení rizik, včetně postupu jejich sledování a eliminování,
- nedostatků v dodržování zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- nedůsledného stanovení reálných hodnotících kritérií hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti v hospodaření s veřejnými prostředky vedoucími orgánů veřejné správy.

Doporučení z provedených auditů přispěly ke zvýšení účinnosti řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení orgánů veřejné správy. Většina doporučení byla vedoucími zaměstnanci akceptována a k jejich řešení byly přijaty adresné a termínované úkoly. Sledování plnění akceptovaných doporučení bude předmětem následných auditů, které jsou zařazovány do plánů interního auditu. Pouze v 77 případech za celou veřejnou správu, z toho v 27 případech za státní správu a v 50 případech za územní samosprávu, nebyla odpovědnými vedoucími zaměstnanci přijata příslušná opatření. O těchto skutečnostech informovaly útvary interního auditu příslušné vedoucí orgánů veřejné správy.

Službu interního auditu zajišťovalo v roce 2010 ve veřejné správě 561 útvarů interního auditu, resp. zvláště pověřených pracovníků. Ve státní správě působilo 289 útvarů (pracovišť), v územní samosprávě 265 útvarů (pracovišť) a útvary interního auditu byly ve všech regionálních radách regionů soudržnosti. Počet útvarů interního auditu (pověřených pracovníků) ve veřejné správě zůstal v roce 2010 na úrovni předchozího roku, a to při rozdílném vývoji ve státní správě a v územní samosprávě. Ve státní správě se počet útvarů (pracovišť) interního auditu meziročně zvýšil o 5 útvarů, zatímco v územní samosprávě o stejný počet útvarů poklesl. Ze střednědobého pohledu je zřejmá tendence postupného růstu počtu útvarů (pracovišť) interního auditu ve státní správě, naproti tomu v územní samosprávě dochází k trvalému poklesu počtu útvarů (pracovišť) interního auditu. V působnosti regionálních rad regionů soudržnosti od jejich založení nedošlo ke změně v počtu útvarů interního auditu.

U organizačních složek a příspěvkových organizací s malou pravděpodobností výskytu nepřiměřených rizik při hospodaření s veřejnými prostředky byla funkce útvaru

interního auditu nahrazena výkonem veřejnosprávní kontroly z pozice zřizovatele. Převážná většina obcí s méně jak 15 000 obyvateli nahradila výkon funkce interního auditu jinými dostatečnými opatřeními, včetně zapojování finančních a kontrolních výborů zastupitelstev a nákupem auditních služeb.

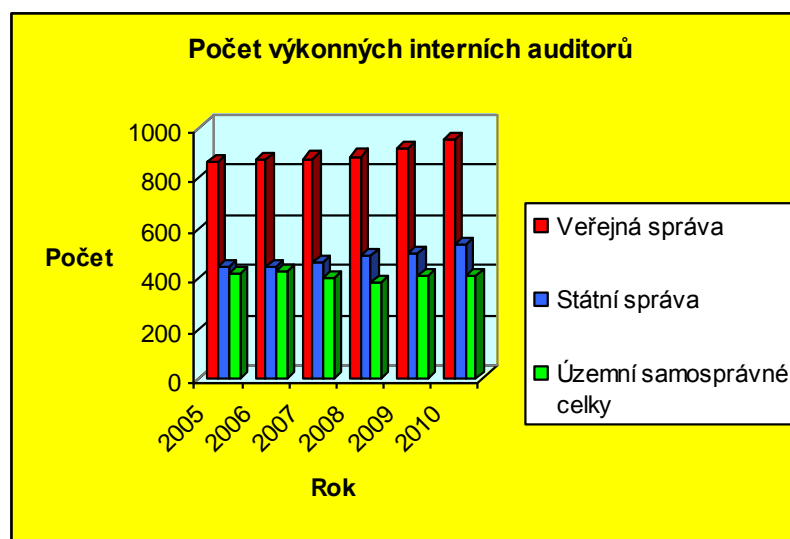
Z hodnocení výsledků finanční kontroly provedených správci kapitol státního rozpočtu, krajskými úřady, Magistrátem hlavního města Prahy a regionálními radami regionů soudržnosti vyplývá, že útvary interního auditu jsou ustanoveny jako funkčně nezávislé útvary, organizačně oddělené od řídicích a výkonných struktur, přímo podřízené vedoucím orgánů veřejné správy. Činnosti útvarů interního auditu jsou upraveny samostatnými statuty, směrnicemi, vnitřními řády a vypracovanými metodickými předpisy a pomůckami. Zaměstnanci útvarů interního auditu byli zavázáni se řídit vydanými etickými kodexy.

Ministerstvo financí ve spolupráci s Českým institutem interních auditorů provedlo v roce 2010 průzkum činnosti interního auditu v orgánech a organizacích veřejné správy. Průzkum, provedený na reprezentativním vzorku organizací, ukázal, že téměř 39 % útvarů interního auditu ve veřejné správě zajišťuje též jiné funkce a úkoly mimo rámec profesní praxe interního auditu, a to zejména v působnosti obcí a na ministerstvech, zatímco u krajů a hlavního města Prahy byly vykázány poloviční hodnoty.

Vedle výkonu auditních šetření zajišťovaly útvary interního auditu konzultační, metodickou a poradenskou činnost pro útvary orgánů veřejné správy, obce a organizace.

Útvary interního auditu se v rámci připomínkových řízení podílely na přípravě a novelizaci vnitřních směrnic, v metodické a odborné spolupráci při definování systému řízení rizik, hodnocení a navrhování opatření ke snížení jejich dopadů na činnosti organizace a při přípravě návrhu opatření ke zvýšení úrovně vnitřního kontrolního systému.

Činnost interního auditu zajišťovalo v roce 2010 ve veřejné správě 941 auditorů, z toho pracovalo ve státní správě 528 auditorů, v územní samosprávě 407 auditorů a v působnosti regionálních rad regionů soudržnosti 6 auditorů. Oproti předchozímu roku se v roce 2010 celkový počet auditorů ve veřejné správě zvýšil o 32 auditorů v důsledku vývoje ve státní správě, ve které došlo k meziročnímu nárůstu počtu auditorů o 31. Z pohledu střednědobého vývoje pokračovala tendence růstu počtu auditorů ve státní správě. V územní samosprávě byl počet interních auditorů mírně nad úrovní roku 2007, nicméně nedosáhl počtu auditorů roku 2005.

V roční zprávě o výsledcích finančních kontrol předložené Ministerstvu financí Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy je poukázáno na skutečnost, že některé veřejné vysoké školy mají pouze jednoho interního auditora, což se jeví jako nedostatečné vzhledem k potřebám daným velikostí organizací a objemem finančních prostředků.

Interní auditoři ve veřejné správě se průběžně vzdělávali v profesních kurzech, seminářích a dalších vzdělávacích aktivitách. Základní kurz systému jednotné přípravy zaměstnanců veřejné správy v oboru finanční kontrola a interní audit nebo jiného, obdobně

zaměřeného kurzu, absolvovalo ve veřejné správě 687 auditorů, ze státní správy 395, z územní samosprávy 280 auditorů a v působnosti regionálních rad regionů soudržnosti všichni auditoři.

Reprezentativní průzkum činnosti interního auditu v orgánech a organizacích veřejné správy, provedený v roce 2010 Ministerstvem financí ve spolupráci s Českým institutem interních auditorů, ukázal jako hlavní problém útvarů interního auditu u veřejných subjektů nedostatek finančních zdrojů k posilování odborné způsobilosti útvarů interního auditu a jeho zaměstnanců (účast na odborných konferencích, jiných formách výměny zkušeností a na výcvikových programech). Jako další problém útvarů interního auditu byl označen nedostatek vyškolených výkonných auditorů pro plnění funkcí a úkolů auditu s ohledem na předmět a rozsah činnosti veřejného subjektu a jeho personálního, materiálního a finančního zabezpečení.

III. Hodnocení výsledků finančního řízení a kontroly ve veřejné správě

V průběhu roku 2010 byly vytvářeny podmínky pro zkvalitňování finančního řízení a kontroly v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur orgánů veřejné správy sledující účinnější prosazování zásad hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti při hospodaření s finančními prostředky a majetkem a předcházení vzniku nedostatků, které by ohrozily nebo znemožnily plnění úkolů orgánů veřejné správy, nebo významně ovlivnily řádnou správu a hospodaření s veřejnými prostředky.

Byla posílena role vnitřních norem při zabezpečování finančního řízení a kontroly. Provedené úpravy vnitřních norem v orgánech veřejné správy směřovaly k tomu, aby normy zahrnovaly jednotlivé fáze systému finančního řízení finančních a majetkových operací od jejich plánování přes poskytnutí až po konečné vypořádání a následné prověření vybraných operací. Provedené úpravy reagovaly na změny vnějších podmínek spojené zejména s úpravou právních předpisů, na organizační a personální změny v orgánech veřejné správy a využita byla i doporučení z provedených interních auditů, poznatky z vyhodnocení účinnosti vnitřních kontrolních systémů, zjištění z veřejnosprávních kontrol a úkoly vyplývající z analýz řízení rizik.

Zpřesněna byla odpovědnost a pravomoc vedoucích zaměstnanců a ostatních zaměstnanců za provádění finančního řízení a kontroly. Byly provedeny úpravy vedoucí k důslednému organizačnímu oddělení zaměstnanců, kteří se podílejí na přípravě a přímém uskutečňování operací, od zaměstnanců, kteří zachycují dopad těchto operací v příslušných evidencích. Vymezena byla odpovědnost výkonných a řídicích struktur za provádění finančního řízení a kontroly při vynakládání veřejných výdajů včetně veřejné finanční podpory u kontrolovaných osob, a to před jejich poskytnutím při přípravě finančních a majetkových operací, v průběhu jejich použití až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následném prověření vybraných operací. Byli stanoveni odpovědní zaměstnanci s povinnostmi příkazce operace, správce rozpočtu a hlavního účetního tak, aby byla zřetelně oddělena jejich pravomoc a odpovědnost při přípravě a uskutečňování operací. Provedené změny byly promítnuty ve vnitřních předpisech, podpisových vzorech a pracovních náplních příslušných vedoucích a ostatních zaměstnanců. V působnosti obcí, zejména malých bez vlastních zaměstnanců zabezpečovaly výkon finančního řízení a kontroly finanční a kontrolní výbory zastupitelstev.

Rozšířilo se i využívání sofistikovaných informačních systémů v jednotlivých oblastech finančního řízení a kontroly, které plní analytické, evidenční, monitorovací, informační a kontrolní úlohy, výrazněji omezují riziko selhání lidského faktoru a poskytují včasné a spolehlivé informace o výsledcích finančního řízení a kontroly.

Základním zdrojem informací o stavu, přiměřenosti a účinnosti systému finančního řízení a kontroly v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur orgánů veřejné správy byla zjištění, získaná z provedených interních auditů a veřejnosprávních kontrol. Hodnocení výsledků interního auditu a veřejnosprávních kontrol ve veřejné správě jsou uvedena v II. a IV. části této zprávy. Uvedené poznatky ukázaly na řadu nedostatků ve finančním řízení a kontrole v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur, které ovlivnily účinnost a přiměřenost vnitřního kontrolního systému orgánů veřejné správy.

V ročních zprávách o výsledcích finančních kontrol, které Ministerstvu financí předložili správci kapitol státního rozpočtu, krajské úřady a Magistrát hlavního města Prahy bylo uvedeno, že některé příspěvkové organizace, městské části a menší obce nezajistily nastavení a účinnost vnitřního kontrolního systému tak, aby byl způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní a finanční rizika. Dále bylo ve zprávách uvedeno, že

nedostatky, které by podstatně ohrozily nebo znemožnily plnění hlavních úkolů při zajišťování schválených cílů orgánů veřejné správy a které by měly významný vliv na řádnou správu a řízení hospodaření s veřejnými prostředky, nebyly v roce 2010 identifikovány.

IV. Hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol hospodaření s veřejnými prostředky

V roce 2010 se uskutečnily veřejnosprávní kontroly hospodaření s veřejnými prostředky u organizačních složek státu, příspěvkových organizací zřízených správci kapitol státního rozpočtu a územními samosprávnými celky a u žadatelů, příjemců a poskytovatelů veřejné finanční podpory. V rámci veřejnosprávních kontrol byly prováděny předběžné, průběžné a následné veřejnosprávní kontroly, na kterých se podílely jak útvary kontroly, tak příslušné odborné a zřizovatelské útvary.

Veřejnosprávní kontroly se zaměřily na kontrolu hospodaření organizací s veřejnými prostředky a jeho soulad se schválenými rozpočty, na tvorbu a užití fondů, dodržování pokynů zřizovatele a právních předpisů. Ověřováno bylo nakládání s veřejnými prostředky a majetkem, jejich ochrana proti rizikům a nesrovnalostem, průkaznost účetnictví a inventarizace majetku, věrnost zobrazení stavu a pohybu finančních prostředků, včasnost a spolehlivost informací o nakládání s veřejnými prostředky. U všech kontrolovaných osob bylo ověřováno zajištění hospodárného, efektivního a účelného použití veřejných prostředků při plnění stanovených cílů a zajištění činnosti organizací veřejné správy. Vyhodnocena byla přiměřenost a účinnost vnitřního kontrolního systému a fungování finančního řízení a kontroly v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur. Součástí kontrol bylo prověřování zadávání veřejných zakázek a výběrovým způsobem též prověřování uzavřených smluv a objednávek. Kontrolováno bylo plnění přijatých nápravných opatření k odstranění nedostatků zjištěných z předchozích veřejnosprávních kontrol. V organizacích s malou pravděpodobností výskytu nepřiměřených rizik prováděné veřejnosprávní kontroly nahrazovaly výkon funkce útvarů interního auditu.

Veřejnosprávní kontroly se zaměřily i na poskytování a užití dotací, příspěvků, návratných finančních výpomocí a ostatních forem veřejné finanční podpory. Předmětem kontrol bylo prověření úplnosti a účelnosti návrhů, žádostí a projektů před poskytnutím veřejných prostředků, průběžné ověření realizace akcí a projektů, kontrola čerpání veřejných

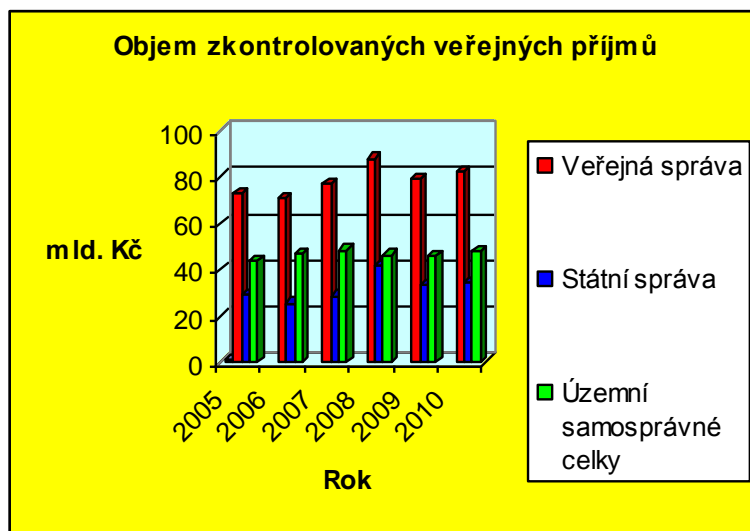
finančních podpor a po ukončení jejich realizace a závěrečném vyúčtování následné ověření dodržení podmínek poskytnutí veřejné finanční podpory na místě u příjemce.

Ministerstvo financí provedlo veřejnosprávní kontroly u 3 správců kapitol státního rozpočtu (u Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany a Akademie věd ČR), Státního fondu dopravní infrastruktury, Střediska společných činností Akademie věd a ve Správě Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava. Prostřednictvím finančních ředitelství bylo realizováno 199 veřejnosprávních kontrol. U této kontrolní činnosti se v roce 2010 oproti minulým obdobím zvýšil počet kontrol v návaznosti na potřeby prověření plnění všeobecných podmínek pro čerpání investičních pobídek. Pokračovaly veřejnosprávní kontroly hospodaření s příspěvky poskytovanými z Nadačního investičního fondu u vybraných nadací.

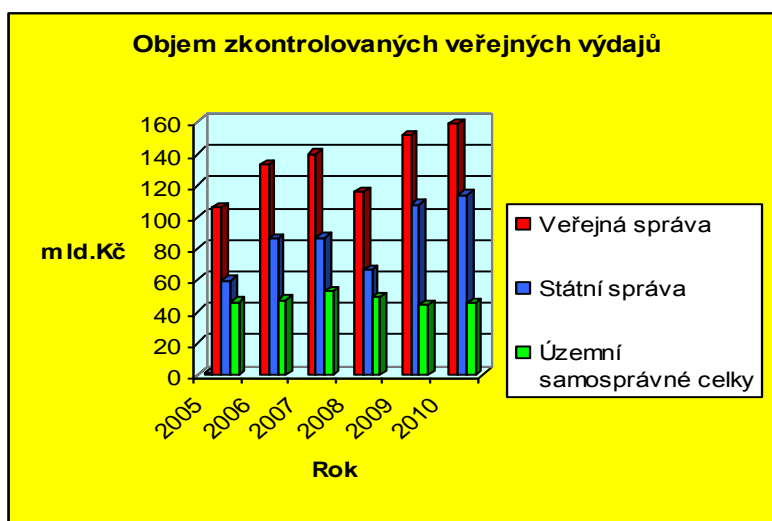
Zaměření veřejnosprávních kontrol bylo konkretizováno v ročních nebo pololetních plánech kontrolní činnosti, schválených vedoucími orgány veřejné správy. V průběhu roku 2010 byly provedeny mimořádné veřejnosprávní kontroly podle požadavků vedoucích orgánů veřejné správy, v působnosti územních samosprávních celků též na základě podnětů zastupitelstev, jejich výborů a rad.

Z ročních zpráv o výsledcích finančních kontrol, které předložili Ministerstvu financí správci kapitol státního rozpočtu, vyplývá, že v řadě případů nebyly dostatečné kapacitní možnosti k zajištění požadavků na provedení veřejnosprávních kontrol, vyplývajících z provedených analýz rizika a současně na zajištění veřejnosprávních kontrol v organizacích, které neměly zřízen útvar interního auditu podle zákona o finanční kontrole.

V průběhu roku 2010 byly veřejnosprávní kontrolou na místě zkontrolovány veřejné příjmy za celou veřejnou správu v rozsahu 82,2 mld. Kč, z toho ve státní správě 34,6 mld. Kč a v územní samosprávě ve výši 47,6 mld. Kč. V porovnání s předchozím rokem došlo k mírnému nárůstu objemu zkontrolovaných veřejných příjmů jak ve státní správě, tak v územní samosprávě. Ze střednědobého pohledu se ukázalo, že objem zkontrolovaných veřejných příjmů roku 2010 v zásadě nevybočil z vývoje předchozích let a byl především ovlivněn strukturou kontrolovaných osob podle velikostí jejich příjmů.

Celkový objem veřejných výdajů, které byly v roce 2010 prověřeny veřejnosprávní kontrolou na místě, dosáhl 159,1 mld. Kč, z toho ve veřejné správě bylo zkontrolováno 113,6 mld. Kč a v územní samosprávě 45,5 mld. Kč veřejných výdajů. Meziročně se objem zkontrolovaných výdajů v roce 2010 zvýšil o 7,3 mld. Kč a byl prakticky ovlivněn vývojem ve státní správě u Ministerstva financí, které provedlo kontrolu veřejných výdajů u Státního fondu dopravní infrastruktury na velkém vzorku vybraných operací. Ze střednědobého pohledu byl zaznamenán rozdílný vývoj ve státní správě a územní samosprávě. Zatímco v územní samosprávě byl rozsah zkontrolovaných veřejných výdajů vcelku stabilní, ve státní správě došlo k postupnému růstu objemu zkontrolovaných veřejných výdajů na místě, a to v souvislosti s intenzivnějším zapojováním odborných útvarů orgánů státní správy do provádění veřejnosprávních kontrol a posilováním výkonu veřejnosprávních kontrol na místě u příjemců veřejné finanční podpory z pozice poskytovatelů těchto podpor.

V roce 2010 byly při veřejnosprávních kontrolách zjišťovány obdobné nedostatky při hospodaření s veřejnými prostředky a majetkem jako v minulých letech. Jednalo se zejména o nedodržování některých obecně závazných právních předpisů, zvláště v oblasti dodržování rozpočtových pravidlech, účetnictví, nakládání s majetkem, veřejných zakázek, vnitřního kontrolního systému, dalších právních norem i vnitřních předpisů organizací veřejné správy.

Mezi hlavní nedostatky odhalené veřejnosprávními kontrolami při porušování právních předpisů patřila zejména tato zjištění:

v oblasti porušování rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

- nesprávné použití rozpočtových prostředků na úhradu výdajů nesouvisejících s činnostmi vymezenými ve zřizovací listině,
- nedodržení účelu, závazných parametrů a termínu dokončení investičních akcí,
- nedostatky v porušování zásad pro čerpání prostředků a nesprávné přiděly do Fondu kulturních a sociálních potřeb,
- nesprávně uskutečněné výdaje před provedením rozpočtových opatření,
- nesprávné použití provozních prostředků na mzdy a na výdaje hrazené z Fondu kulturních a sociálních potřeb,
- nesprávné financování pořízení dlouhodobého majetku a úhrada nákladů na investice z provozních výdajů,
- nesprávné proplacení zálohy na služby uskutečněné v následujícím období.

Celkově kontrolní orgány při výkonu veřejnosprávních kontrol zjistily v roce 2010 ve státní správě 589 případů porušení rozpočtové kázně ve výši 481 mil. Kč, které předaly místně příslušnému správci daně jako podnět k zahájení řízení ve věci odvodu. Z meziročního a střednědobého pohledu byl počet i rozsah porušení rozpočtové kázně v roce 2010 nejnižší.

V působnosti územní samosprávy bylo na základě vykonaných veřejnosprávních kontrol ukončeno řízení o odnětí dotace nebo návratné finanční výpomoci v objemu 87,4 mil. Kč.

V oblasti dodržování zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a navazujících vyhlášek

- nedostatky ve správnosti, úplnosti, průkaznosti, srozumitelnosti a přehlednosti vedení účetnictví,
- zkreslování účetních stavů v oblasti majetku, nedůsledné provádění inventarizací majetku, nevypořádání inventarizačních rozdílů z předchozích let,
- neřešení škod a neuplatňování práva na náhradu škody,
- neuplatnění jednotného třídění výdajů podle rozpočtové skladby,
- nedostatky v oběhu účetních dokladů, který není zajištěn v souladu se zásadami stanovenými v systému vedení účetnictví,
- neprůkazné vedení účetních záznamů, u kterých nebyly připojeny podpisové záznamy osob odpovědných za věcnou správnost,
- nedostatky v zaúčtování technického zhodnocení majetku na příslušný majetkový účet,
- nedodržování náležitostí účetních záznamů,
- nedodržování účetních standardů,
- nedodržení metod účtování o tvorbě a čerpání Fondu kulturních a sociálních potřeb,
- nerozlišení vícezdrojového financování v účetnictví,

- nedoložení průkazných účetních záznamů u provedených majetkových a finančních operací,
- nedodržení časové souvislosti nákladů a výnosů.

V oblasti dodržování zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

- nedostatky ve vedení výběrových řízení, obcházení zákona rozdělováním zakázek na zakázky malého rozsahu,
- netransparentní postup zadavatele při realizaci veřejných zakázek, nedodržení podmínek zadávacího řízení, porušování zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace,
- pochybení na elektronickém tržišti, případně jeho nevyužití,
- neprůkazná evidence, kontrola a archivace zadávací dokumentace veřejných zakázek, především zakázek malého rozsahu,
- nerespektování hodnotících kritérií stanovených ve výzvě k podání nabídky a uzavření smlouvy o dílo s jinými kritérii.

V oblasti dodržování zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

- nedůsledná správa pohledávek,
- nedostatky v uzavírání dohod o odpovědnosti k ochraně svěřených hodnot,
- nedodržení valorizace cen nájemného u pronajímaných nebytových prostor,
- nevýhodně sjednané podmínky pro organizace veřejné správy v uzavřených smlouvách.

V oblasti dodržování zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole

- nezavedení, nedostatečné nastavení nebo nedodržování požadavků na vnitřní kontrolní systém podle zákona a jeho prováděcí vyhlášky, nedostatečná provázanost jednotlivých prvků vnitřního kontrolního systému,
- neúplný a formální výkon finančního řízení a kontroly v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur především u předběžné řídicí kontroly,
- nezpracování pravomocí a odpovědností spojených s výkonem funkce příkazce operace do pracovních náplní zaměstnanců.

Veřejnosprávní kontroly odhalily i porušování zákoníku práce v pracovněprávních vztazích a odměňování zaměstnanců. Dále bylo zjištěno porušování vnitřních norem, předpisů a vydaných metodik, jejich neúplnost, neaktuálnost nebo jejich nedodržování v rámci pracovních postupů.

Kontrolní orgány při výkonu veřejnosprávních kontrol zjistily porušení jiných právních předpisů, které předaly k dalšímu řízení příslušným orgánům. Celkově bylo z provedených veřejnosprávních kontrol postoupeno za celou veřejnou správu 165 zjištění v částce 150 mil. Kč, z toho rozhodující část tvořilo porušení jiných právních předpisů ve státní správě (147 zjištění v objemu 117 mil. Kč).

Na základě podezření ze spáchání trestného činu, zjištěných při provádění veřejnosprávních kontrol, bylo státnímu zastupitelství nebo Policii České republiky postoupeno za celou veřejnou správu 29 podezření, z toho ze státní správy 15 podezření. Kontrolní orgány územní samosprávy postoupily 14 podezření ze spáchání trestných činů. Hodnocení podezření ze spáchání trestné činnosti je uvedeno v V. části zprávy.

Provedené veřejnosprávní kontroly nadací, hospodařících s příspěvkou poskytovanými z Nadačního investičního fondu, nezjistily závažné nedostatky, drobné nedostatky převážně administrativního charakteru byly odstraněny v průběhu kontrol nebo byla přijata opatření, aby nedocházelo k jejich opakování v budoucnosti.

Ze strany kontrolovaných osob nebyly zaznamenány pokusy směřující k ovlivnění průběhu a výsledků veřejnosprávních kontrol. Kontrolním orgánům nebyly při výkonu jejich činnosti kladeny překážky, které by zavdaly důvod k uložení pokut za maření veřejnosprávní kontroly podle zákona o finanční kontrole. Pokuty za nepřijetí nebo neplnění přijatých opatření k nápravě rovněž nebyly uloženy. Pouze v 52 případech byly uloženy pořádkové pokuty podle kontrolního řádu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

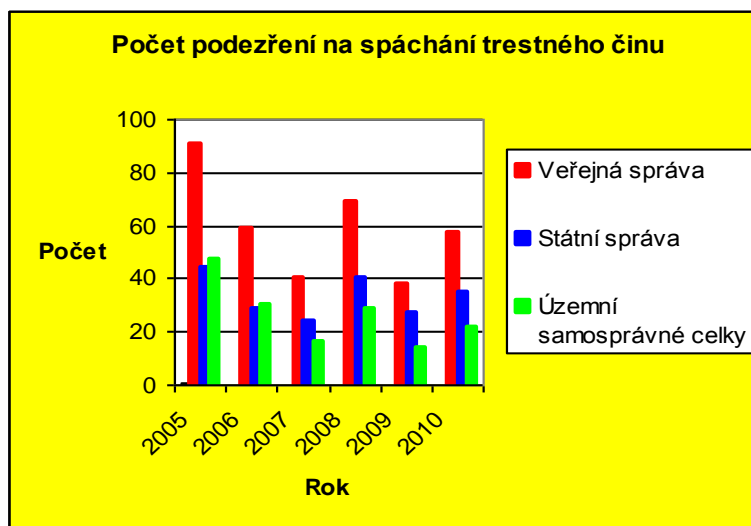
V. Přehled závažných zjištění z vykonaných finančních kontrol

Podle ustanovení § 22 zákona o finanční kontrole bylo Ministerstvo financí v průběhu roku 2010 informováno kontrolními orgány o závažných zjištěních z vykonaných finančních

kontrol, které se týkaly neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků přesahujících 300 tis. Kč a dále o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byly spáchané trestné činy oznámeny státnímu zastupitelství nebo Policii České republiky.

Prováděné audity, finanční řízení a kontroly v odpovědnosti řídicích a výkonných struktur a veřejnosprávní kontroly odhalily v roce 2010 ve veřejné správě 464 skutečností nasvědčujících tomu, že došlo ke spáchání trestných činů. Jako každoročně rozhodující podíl podezření ze spáchání trestných činů odhalily Úřady práce, které Policii České republiky oznámily 407 podezření na zneužití systému státní sociální podpory podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, za neoprávněně vyplacené dávky státní sociální podpory, které převýšily hranici 5 000 Kč.

Po vyloučení vlivu zneužívání systému státní sociální podpory bylo za rok 2010 ve veřejné správě zjištěno 57 případů nasvědčujících, že byl spáchán trestný čin, z toho ve státní správě 35 případů a v územní samosprávě 22 případů. Meziročně se počet podezření ze spáchání trestných činů zvýšil v roce 2010 ve veřejné správě o polovinu, z toho ve státní správě o 30 % a v územní samosprávě o 57 %. Střednědobý vývoj byl značně rozkolísaný a rok 2010 byl ve středu mezi jednotlivými roky podle počtu vykázaných podezření ze spáchání trestných činů.

Podezření oznámená Policii České republiky nebo státnímu zastupitelství nasvědčující, že došlo ke spáchání trestných činů, se týkala:

porušování povinností při správě cizího majetku a zneužívání pravomoci veřejného činitele

- nepovolené používání služebních vozidel,
- úhrada prací a služeb, které nebyly vykonány,
- nesoulad mezi skutečně provedenými a dodavatelem vyfakturovanými pracemi, které byly uhrazeny,
- nehospodárné, neefektivní a neúčelné využití veřejných prostředků s cílem jejich vyvedení z rozpočtu správce kapitoly státního rozpočtu,
- záměrné porušení zásad veřejné soutěže při zadávání veřejné zakázky na nákup výpočetní techniky, softwaru a náhradních dílů uzavřené za zvlášť nevýhodných podmínek,
- neoprávněné vyřazení majetku a způsob jeho likvidace,
- úhrada pronájmu dopravních prostředků, aniž byly tyto prostředky využívány v činnosti organizace,
- uhrazení oprav předmětů, které nebyly v majetkové evidenci organizace,

podezření z podvodu nebo krádeže

- krádež majetku organizace zjištěná při inventarizaci majetku,
- příjemce dotace jednu činnost fakturoval dvěma poskytovatelům dotace,
- zpronevěra pokladní hotovosti a zkreslování údajů o stavu hospodaření mateřské školky,
- zpronevěra finančních prostředků obce bývalou účetní obce neoprávněným převedením finančních prostředků z účtu obce na dva neznámé účty,
- neplnění dohody o zřizování společensky účelného pracovního místa pro výkon samostatné výdělečné činnosti použitím prostředků na jiný účel,
- zaměstnavatel požadoval úhradu za zaměstnávání osob se zdravotním postižením, kterým nevyplatil mzdu,
- zaměstnavatel použil prostředky určené na vybudování chráněné pracovní dílny na jiný účel.

Vedle podezření ze spáchání trestných činů zjištěných finanční kontrolou podle zákona o finanční kontrole, odhalily Policie České republiky a další příslušné orgány ve veřejné správě skutečnosti nasvědčující tomu, že došlo ke spáchání trestných činů, které nejsou zahrnuty v této zprávě, zpracované podle zákona o finanční kontrole.

VI. Hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol a auditů finančních prostředků ze zahraničí

VI.1.A Hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol a auditů u strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu

Ministerstvo financí, jako ústřední orgán státní správy pro finanční kontrolu, metodicky řídí, koordinuje a zajišťuje veškeré činnosti vyplývající pro Českou republiku ze zajištění sdílené odpovědnosti za správu fondů Evropské unie, které mj. zahrnují výkon finanční kontroly v rámci schválených operačních programů a projektů, spolufinancovaných z fondů Evropské unie.

Programové období 2007 – 2013

Ministerstvo financí má roli Auditního orgánu prostředků pomoci Evropské unie poskytnuté České republice v rámci strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu. Metodicky řídí auditní subjekty pověřené Auditním orgánem výkonem svěřených činností (pověřený auditní subjekt).

V souladu s nařízeními Evropských společenství Evropská komise požaduje od členských států za účelem uvolňování prostředků pro operační programy spolufinancované ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu vypracovat auditní strategie, popisy řídicích a kontrolních systémů, zprávy o posouzení souladu nastavených systémů s legislativou Evropských společenství, stanoviska (auditní výroky) k těmto zprávám a další doprovodné dokumenty.

Auditní orgán ve spolupráci s pověřenými auditními subjekty zpracoval v souladu s příslušnými nařízeními Evropské unie všechny výše zmíněné dokumenty a zaslal je Evropské komisi. Procedura schvalování posledního operačního programu byla dokončena 18. února 2010.

Auditní orgán v tomto programovém období zajišťuje v souladu s platnými ustanoveními přímo použitelných právních předpisů Evropských společenství :

- výkon auditů na všech úrovních realizace operačních programů spolufinancovaných z finančních prostředků Evropské unie a z veřejných prostředků,
- ověřuje účinnost systémů finančního řízení a kontroly a na vzorku operací kontroluje legálnost a řádnost vykázaných výdajů finančních prostředků Evropské unie a veřejných prostředků,
- ověřuje u řídicích orgánů, u zprostředkujících subjektů a u Platebního a certifikačního orgánu účinnost řídicích a kontrolních systémů,
- plní oznamovací, resp. zpravodajské povinnosti,
- vykonává činnosti spojené s vydáváním prohlášení o uzavření pomoci včetně stanovisek u prostředků ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu pro programové období 2007 – 2013.

Auditní orgán a jím pověřené auditní subjekty, vykonaly resp. zahájily v roce 2010 celkem 469 auditních akcí, z toho 351 u strukturálních fondů, 101 auditů pokrývajících jak strukturální fondy, tak i Fond soudržnosti (jedná se o projekty Operačního programu Životní prostředí a některé projekty Operačního programu Doprava), dále pak 7 auditů u Fondu soudržnosti a 10 auditů u Evropského rybářského fondu.

V roce 2010 byly hlavní aktivity zaměřeny jak na audity operací, tak i na vykonání auditů systémů. Ze statistiky auditů vyplývá, že 356 auditních akcí se týkalo auditu operací a 114 auditů mělo formu auditů systémů. Zatímco audity operací byly zaměřeny např. na soulad realizace operací s právními předpisy Evropských společenství a České republiky, přiměřenost audit trailu, soulad realizace projektu s pravidly publicity, naplnění příslušných monitorovacích ukazatelů apod., audity systémů byly zaměřeny na posouzení efektivního fungování řídicích a kontrolních systémů. S výjimkou dvou operačních programů nebyla v průběhu auditů identifikována zjištění systémového charakteru. Zjištěné nedostatky nemají vliv na kvalitu a spolehlivost zavedených řídicích a kontrolních systémů a na správnost a legálnost výdajů. U zjištěných nedostatků s vysokou významností, které rovněž nemají systémový charakter, byla přijata opatření k nápravě a ke zvýšení kvality zavedených řídicích

a kontrolních systémů. Jednalo se například o netransparentnost při evidenci záměrů interních projektů technické pomoci, nekomplexnost záznamů o administraci technické pomoci, nebo nedostatky v postupech pro řešení neoprávněně vyplacených částek.

U prvního operačního programu, u kterého byla identifikována zjištění systémového charakteru, byl v souvislosti s podezřením na nesrovnalost proveden v roce 2010 mimořádný audit, který pro Auditní orgán vykonala společnost Deloitte Advisory s. r. o. V současné době se čeká na vyjádření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ve vazbě na závěry mimořádného auditu. Zpráva o auditu byla předána Evropskému úřadu pro boj proti podvodům, Policii České republiky a Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze. Auditní orgán v této záležitosti rovněž jedná s řídicím orgánem, neboť systémový problém tohoto operačního programu, spočíval ve skutečnosti, že řídicí orgán nemá nastaveny postupy kontrol hospodárnosti veřejných prostředků a v praxi nejsou tyto kontroly prováděny. Ke zjištěným systémovým problémům přijal řídicí orgán opatření, která by měla oblast hospodárnosti podrobně rozpracovat do nastavených kontrolních postupů v interních metodikách řídicího orgánu a zajistit prokazatelnost kontrol v této oblasti. Řídicí orgán musí rovněž provádět analýzu rizik v souvislosti s každou fyzickou kontrolou řídicího orgánu a toto nastavit do svých interních metodik.

U druhého operačního programu bylo identifikováno zjištění systémového charakteru, spočívající v podezření na nesrovnalost při výběru a hodnocení projektů. Přijatá opatření k tomuto systémovému zjištění zahrnují komplexní přehodnocení části dotčených projektů řídicím orgánem. U druhé části dotčených projektů, u kterých nebylo možné provést přehodnocení, byla na základě výsledků kontroly Platebního a certifikačního orgánu stanovena finanční oprava. Výše a způsob provedení finanční opravy je v současné době projednáván.

V průběhu auditů realizovaných v roce 2010 nebyly v oblasti průřezových a horizontálních otázek zjištěny tématické problémy, které by ovlivňovaly několik operačních programů.

V návaznosti na usnesení vlády České republiky č. 432/2010, kterým bylo uloženo při výkonu funkce pověřeného auditního orgánu věnovat zvýšenou pozornost prověřování opatření v oblasti prevence vzniku nesrovnalostí, se Auditní orgán, na pravidelných jednáních

s pověřenými auditními subjekty, zabývá příčinami vzniku nesrovnalostí, neboť ve většině případů je pověřený auditní subjekt současně i kontaktním místem sítě AFCOS (Anti-Fraud Co-ordination Structure), který eviduje podezření na nesrovnalosti pro vnější hlášení (OLAF – Evropský úřad pro boj proti podvodům). To umožňuje zohlednit i již identifikované nesrovnalosti při auditní činnosti pověřeného auditního subjektu a sledovat tak stav jejich řešení. Důraz na prevenci vzniku nesrovnalostí je kladen zejména při jednáních se zástupci řídicích orgánů, organizovaných Národním orgánem pro koordinaci na Ministerstvu pro místní rozvoj, kdy jsou mj. porovnávána hlavní zjištění z auditů vykonaných Auditním orgánem, případně pověřenými auditními subjekty a z auditních misí Evropské komise a Evropského účetního dvora. V tomto směru je důležitá i spolupráce Auditního orgánu s dalším subjektem implementační struktury – Platebním a certifikačním orgánem, který mj. řeší pozastavení certifikace výdajů a refundace prostředků spolufinancovaných z rozpočtu Evropské komise.

Programové období 2004 – 2006

Vzhledem k časovému harmonogramu činností vyplývajících z příslušných předpisů Evropské komise a plánu kontrolních a auditních činností na rok 2010, plnilo Ministerstvo financí, jako útvar pro winding-up, zejména úkoly při vypracování prohlášení při ukončení pomoci poskytnuté ze strukturálních fondů a při uzavírání projektů Fondu soudržnosti.

V souvislosti s těmito činnostmi útvary interních auditů a finančních kontrol vykonaly v roce 2010 ještě před uzavřením příslušných operačních programů, resp. iniciativ Společenství celkem 30 kontrolních a auditních akcí u strukturálních fondů, z toho u Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů 21 kontrol vzorků operací, u Operačního programu Infrastruktura v sektoru životní prostředí 6 kontrol a u iniciativy Společenství JPD pro cíl 3 byly provedeny 3 kontroly vzorků operací.

Útvar pro winding-up provedl v průběhu roku 2010 uzavření celkem 9 operačních programů a iniciativ Společenství. Konkrétně se jednalo o uzavření Operačních programů - Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, Rozvoj lidských zdrojů, Průmysl a podnikání Infrastruktura, Společný regionální operační program, a iniciativ Společenství - JPD pro cíl 2 a JPD pro cíl 3, EQUAL a INTERREG IIIA ČR - Polsko.

Útvar pro winding-up prováděl v roce 2010 kontroly u subjektů implementační struktury za účelem ověření věrohodnosti údajů, uváděných v návrhu Závěrečné zprávy a podkladů pro kalkulaci konečného výkazu výdajů, materiálů souvisejících s implementací projektů (doložení způsobilosti výdajů, existence účetních dokladů, zanesení žádostí o platbu a dalších relevantních dat o realizaci projektů do informačního systému MONIT, existence audit trailu projektů). Při kontrole byla ověřována i funkčnost řídicích a kontrolních systémů operačních programů, resp. iniciativ Společenství.

V souladu s nařízením Komise (ES) č. 438/2001 provedl útvar pro winding-up rovněž i přezkoumání implementace operačních programů, resp. iniciativ Společenství s cílem získat přiměřenou jistotu o tom, že konečný výkaz o výdajích, žádost Komisi o proplacení zůstatku pomoci Společenství a Zpráva k Prohlášení o ukončení pomoci neobsahují podstatné chyby, zejména pokud jde o realizaci projektů v souladu s náležitostmi a podmínkami Rozhodnutí o poskytnutí dotace a s cíli projektů.

U Fondu soudržnosti bylo cílem veřejnosprávních kontrol shrnutí výsledků již provedených kontrol a auditů a na základě požadavku řídicího orgánu zpracování Prohlášení při ukončení projektu, Zprávy k prohlášení při ukončení projektu a celkové kladné ujištění o platnosti žádosti o vyplacení konečného zůstatku a konečného potvrzení výdajů ve smyslu nařízení Komise (ES) č. 1386/2002.

V roce 2010 byla vypracována následující Prohlášení při ukončení projektu a Zprávy k prohlášení o ukončení projektu:

- 2000/CZ/16/P/PA/001 Technická pomoc při přípravě projektů v sektoru doprava,
- 2004/CZ/16/C/PT/002 Modernizace traťového úseku Červenka - Zábřeh na Moravě,
- 2005/CZ/16/C/PT/001 Optimalizace trati Plzeň – Stříbro,
- 2004/CZ/16/C/PE/007 Klatovy – čisté město,
- 2004/CZ/16/C/PE/015 Odkanalizace a čištění odpadních vod v povodí řeky Radbuzy,
- 2004/CZ/16/C/PE/017 Olomouc – kanalizace II. etapa,
- 2004/CZ/16/P/PE/003 Doplnění vodohospodářské infrastruktury města Plzeň.

Programové období 2004 – 2006 a 2007 – 2013 – společná část

Na základě údajů o výsledcích veřejnosprávní kontroly, vykázaných orgány veřejné správy, činil objem zkontrolovaných prostředků u projektů strukturálních fondů a Fondu soudržnosti 34 515 mil Kč, což představuje 13,1 % z celkového objemu poskytnutých prostředků na kontrolované projekty. Z toho byly ze strany orgánů státní správy podrobeny kontrolám finanční prostředky ve výši 32 350 mil. Kč, tj. 12,5 % celkového objemu poskytnutých prostředků orgánům státní správy. Kontrolní orgány územních samosprávných celků provedly kontrolu řádného a legálního nakládání s dalšími 2 165 mil. Kč, což činilo 46,7 % prostředků poskytnutých u projektů, které byly spolufinancovány ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti orgánům územní samosprávy.

V programovém období 2004 – 2006 činil objem zkontrolovaných finančních prostředků u Fondu soudržnosti – část životní prostředí 5 353 mil. Kč, část dopravní infrastruktura 94 mil. Kč, u Operačního programu Průmysl a podnikání 3 406 mil. Kč, u Společného regionálního operačního programu 1 071 mil. Kč, u iniciativy Společenství JPD pro cíl 3 částku 564 mil. Kč, u Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů 239 mil Kč, u iniciativy Společenství JPD pro cíl 2 částku 105 mil Kč, u Operačního programu Infrastruktura 22 mil Kč, u operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství 51 mil. Kč a u INTERREG IIIA ČR - Rakousko 48 mil Kč. U výše uvedených operačních programů bylo v roce 2010 vydáno Prohlášení při ukončení pomoci včetně vypracování doprovodných Zpráv. Celkové uzavření operačních programů ze strany Evropské komise je závislé na dořešení nahlášených nesrovnalostí.

Koordinaci a kompletaci konsolidovaného plánu auditů/kontrol strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu za Českou republiku na rok 2010 pro obě programová období věnoval Auditní orgán v roce 2010 značnou pozornost. Pro potřeby certifikace bylo ve smyslu požadavků Metodiky finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2004 – 2006 a Metodiky finančních toků a kontroly strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007 – 2013 zasíláno čtvrtletní vyhodnocení plnění plánů auditů a kontrol vzorku operací a projektů Platebnímu a certifikačnímu orgánu, tj. odboru Národní fond Ministerstva financí.

Zaměstnanci útvaru pro winding-up (auditoři Auditního orgánu) se v roce 2010 rovněž účastnili pracovních skupin, zaměřených na ukončování operačních programů a projektů Fondu soudržnosti pro programové období 2004 - 2006 a monitorovacích výborů operačních programů pro programové období 2007 - 2013.

V únoru 2011 vypracoval Auditní orgán pro obě programová období, v souladu s požadavkem finančního nařízení Rady (ES) č. 1605/2002 v aktuálním znění a prováděcího nařízení Komise (ES) č. 2342/2002 ve znění nařízení Komise (ES) č. 478/2007 a pozdějších předpisů, tzv. roční shrnutí za strukturální fondy, Fond soudržnosti a Evropský rybářský fond za rok 2010, které bylo odesláno Evropské komisi ve stanoveném termínu 15. února 2011. Cílem ročních shrnutí má být zdokonalení řízení rizik a posílení řetězce odpovědnosti mezi členskými státy a Komisí v souvislosti s využíváním fondů Evropské unie v rámci sdíleného řízení. Údaje v něm uvedené představují současně kompletní souhrn dostupných informací ohledně auditů a certifikací za rok předcházející roku, ve kterém se zpráva předkládá. Takovýto souhrn poskytuje celistvý přehled o ujištění, získaném z kontrolní a auditní činnosti a procesu certifikace.

S ohledem na relevantní nařízení Evropských společenství a metodické pokyny Evropské komise byly náležitě vypracovány a do Evropské komise zaslány Výroční kontrolní zprávy včetně stanovisek k 31. prosinci 2010 za jednotlivé operační programy pro programové období 2007 – 2013, které uvádějí výsledky auditů vykonaných za referenční období od 1. července 2009 do 30. června 2010.

Evropská komise pak v rámci sdílené odpovědnosti za správu fondů Evropské unie prověřuje existenci a řádné fungování řídicích a kontrolních systémů, a to nejen na základě výše zmiňovaných Výročních kontrolních zpráv a Výročních stanovisek, zpráv z jednotlivých auditů zasílaných do Evropské komise Auditním orgánem, ročních shrnutí a dalších informací Auditního orgánu, ale také na základě výsledků vlastních auditů.

VI.1.B Hodnocení výsledků auditů prostředků obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“

Usnesením vlády České republiky č. 851/2009 bylo ustanoveno Ministerstvo financí Auditním orgánem v rámci rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o zřízení následujících fondů obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“ na období let 2007 až 2013:

- Evropský uprchlický fond (EUF),
- Fond pro vnější hranice (FVH),
- Evropský návratový fond (ENF),
- Evropský fond pro integraci státních příslušníků třetích zemí (EIF).

V období 2010 bylo provedeno celkem 9 auditů projektů týkajících se jednotlivých ročních programů:

FVH 2 audity o celkovém objemu auditovaných způsobilých výdajů: 15. 644 tis. Kč

EUF 5 auditů o celkovém objemu auditovaných způsobilých výdajů: 3. 096 tis. Kč

EIF 2 audity o celkovém objemu auditovaných způsobilých výdajů: 5. 499 tis. Kč

Podle příslušných rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady byly audity prováděny na základě vzorku pro ověření vykázaných výdajů, který musel obsahovat alespoň 10% celkových způsobilých výdajů na každý roční program. Toto předepsané procento bylo u všech programů překročeno.

Zobecněná zjištění týkající se auditovaných projektů:

Nebyly splněny všechny monitorovací ukazatele, výběr dodavatele pro veřejnou zakázku nebyl zcela transparentní, formální nedostatky, týkající se rozpočtu projektu, výběru dodavatele, vyúčtování projektu a informačních materiálů, chybějící záznamy o provedených kontrolách u partnerů projektu.

Na základě provedených auditních šetření lze konstatovat, že u auditovaných projektů nebyly shledány žádné vážné nedostatky, které by mohly mít negativní vliv na uznatelnost výdajů projektů.

Ve výše uvedeném období byly provedeny rovněž systémové audity, a to u certifikačního orgánu obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“, odpovědného orgánu u všech fondů obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“. Byla identifikováno pouze několik zjištění střední a nízké závažnosti.

Na základě provedených auditů systémů, při nichž bylo identifikováno pouze několik zjištění střední a nízké závažnosti, lze konstatovat, že tato zjištění nemají zásadní dopad na účinnost řídicích a kontrolních systémů.

VI.2. Hodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol a auditů ostatních prostředků ze zahraničí

Veřejnosprávní kontroly a audity hospodaření s ostatními prostředky ze zahraničí se v roce 2010 soustředily především do oblasti implementace prostředků poskytnutých na základě Finančních mechanismů EHP/Norska u konečných příjemců a na prověřování nastavení systému pro implementaci Programu švýcarsko - české spolupráce u zprostředkovatelských subjektů.

Z úrovně finančních ředitelství bylo v roce 2010, v rámci kontrol prostředků poskytnutých na základě Finančních mechanismů EHP/Norska, realizováno 12 veřejnosprávních kontrol, u kterých bylo posuzováno dodržení podmínek pro poskytnutí dotací u vybraných projektů. Z úrovně ústředních orgánů státní správy bylo provedeno 13 veřejnosprávních kontrol, z úrovně krajů 7 veřejnosprávních kontrol. Kromě toho probíhaly v roce 2010 v této oblasti i finanční audity u jednotlivých projektů, které byly realizovány prostřednictvím externí auditorské firmy. Z úrovně Národního kontrolního orgánu byla realizována kontrola nastavení systému a jeho funkčnosti u Ministerstva kultury. Při kontrolní činnosti nebyly zjištěny závažné nedostatky. Celkem byly zkontrolovány prostředky v objemu 335,7 mil. Kč.

Ze strany Národního kontrolního orgánu pro Program švýcarsko-české spolupráce byla formou následných veřejnosprávních kontrol prověřena shoda nastaveného systému pro implementaci prostředků z tohoto programu v návaznosti na uzavřené mezinárodní dohody a národní legislativu u zprostředkovatelských subjektů – Ministerstva spravedlnosti,

Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zdravotnictví. Kontroly ukázaly připravenost systému na řádnou implementaci tohoto druhu prostředků.

U obou druhů výše uvedených prostředků byly na Ministerstvu financí v průběhu roku 2010 realizovány audity u jednotlivých útvarů ministerstva, plnicích rolí Národního kontaktního místa. Drobné nedostatky byly průběžně napravovány, jejich odstranění bude prověřeno následně v průběhu roku 2011.

V roce 2010 se podstatnou měrou omezily kontroly prostředků poskytnutých z ostatních zdrojů. Důvodem je ukončení programu Phare, resp. Transition Facility.

VII. Přehled nesrovnalostí postoupených Evropskému úřadu pro boj proti podvodům

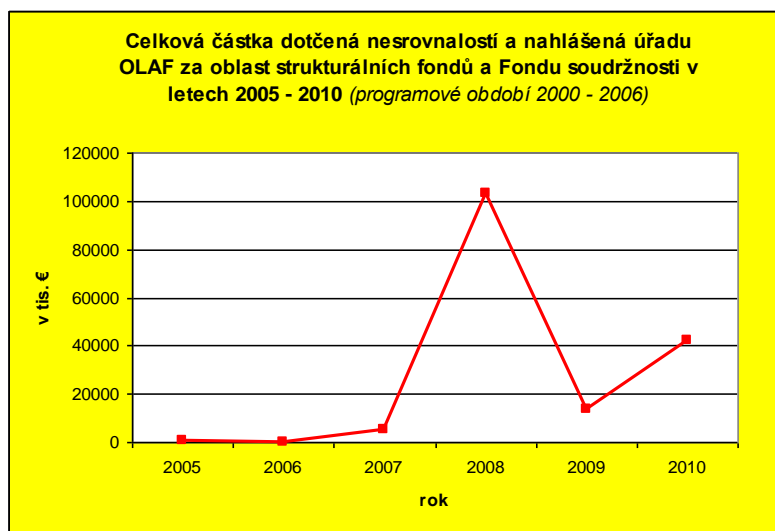
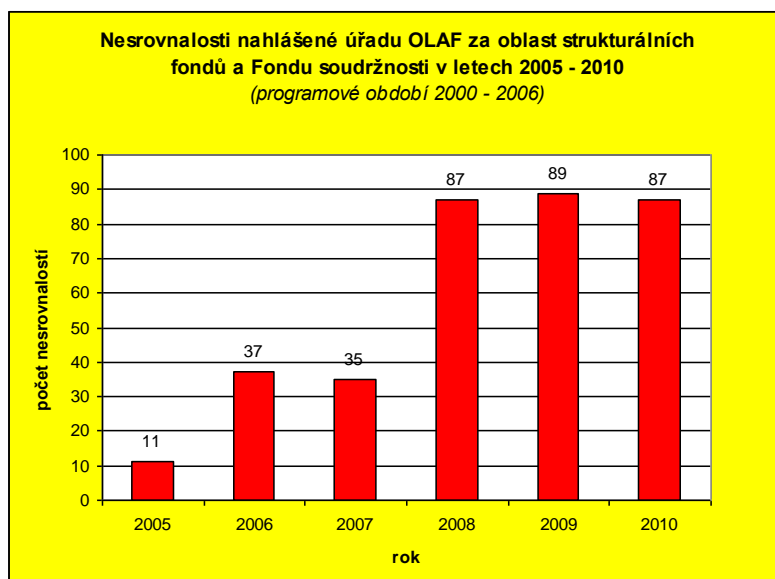
Předvstupní nástroje

Prostřednictvím Centrálního kontaktního bodu sítě AFCOS v České republice byla v roce 2010 Evropskému úřadu pro boj proti podvodům formou pravidelných čtvrtletních zpráv o nesrovnalostech, zjištěných v rámci implementace předvstupních nástrojů, nahlášena jedna nesrovnalost v celkové výši 67 490 €. Tato nesrovnalost se týkala programu Phare a byla nahlášena Ministerstvem průmyslu a obchodu. Jako typ nesrovnalosti byla uvedena skutečnost, že se konečný příjemce dostal do úpadku.

Strukturální fondy a Fond soudržnosti – programové období 2004 – 2006

Za oblast strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (programové období 2004 – 2006) bylo za rok 2010 úřadu OLAF zasláno celkem 87 nových* hlášení nesrovnalostí v celkové výši 42 422 959 €, z čehož 77 nesrovnalostí ve výši 36 522 347 € se týkalo strukturálních fondů. Fondu soudržnosti se týkalo 10 nesrovnalostí ve výši 5 900 612 €.

* *Do součtu nejsou zahrnuty nově nahlášené nesrovnalosti, které byly v roce 2010 uzavřeny na základě nepotvrzeného podezření.*

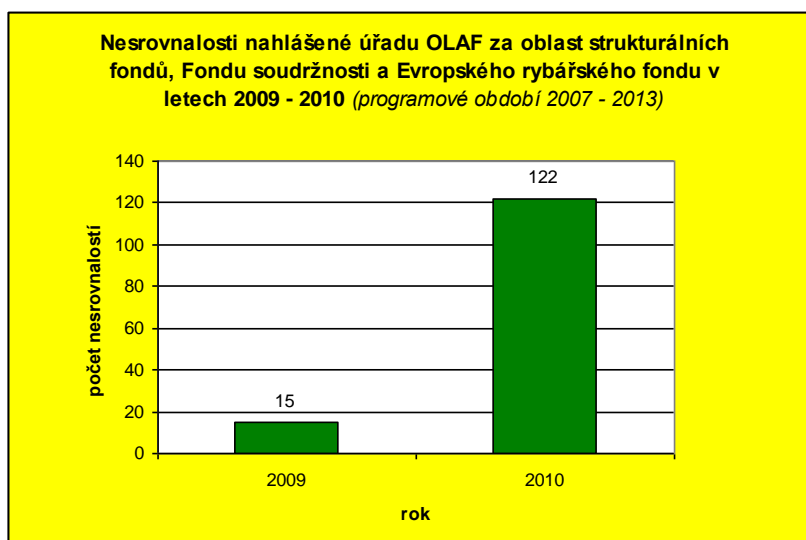
U strukturálních fondů v programovém období 2004 – 2006 bylo v roce 2010 nejvíce nesrovnalostí na vnější úrovni nahlášené za operační programy v gesci Ministerstva pro místní rozvoj, a to 25 nesrovnalostí ve výši 12 395 065 €. Za operační programy v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí bylo nahlášené 23 nesrovnalostí ve výši 6 243 377 €. Podle počtu hlášení za operační programy v gesci jednotlivých subjektů následovalo Ministerstvo životního prostředí s 15 nesrovnalostmi ve výši 12 140 254 €, Ministerstvo průmyslu a obchodu s 8 nesrovnalostmi ve výši 767 632 € a Ministerstvo zemědělství se 6 nesrovnalostmi ve výši 4 976 019 €. V rámci Fondu soudržnosti zaslalo Ministerstvo pro místní rozvoj prostřednictvím Centrálního kontaktního bodu sítě AFCOS úřadu OLAF 10 nesrovnalostí.

Nesrovnalosti nahlášené úřadu OLAF v roce 2010 za oblast strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v programovém období 2004 – 2006 se týkaly zejména těchto typů zjištění:

- porušení zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
- porušení zákona č. 40/2004 Sb., resp. č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,
- porušení Rozhodnutí/Dohody/Smlouvy o poskytnutí dotace/Příručky pro příjemce,
- porušení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole,
- porušení vyhlášky Ministerstva financí č. 52/2008, kterými se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem,
- administrativní pochybení.

Strukturální fondy, Fond soudržnosti a Evropský rybářský fond – programové období 2007 – 2013

Za oblast strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu (programové období 2007 – 2013) bylo za rok 2010 úřadu OLAF nahlášeno celkem 122 nových* nesrovnalostí v celkové výši 298 835 099 €.

V programovém období 2007 – 2013 bylo v roce 2010 nejvíce nesrovnalostí na vnější úrovni nahlášeno za operační programy v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,

* Do součtu nejsou zahrnuty nově nahlášené nesrovnalosti, které byly v roce 2010 uzavřeny na základě nepotvrzeného podezření.

a to 31 nesrovnalostí ve výši 2 212 344 €. Dle počtu hlášení za operační programy v gesci jednotlivých subjektů následovala: Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod s 16 nesrovnalostmi ve výši 2 156 547 €, Ministerstvo práce a sociálních věcí s 12 nesrovnalostmi ve výši 1 356 632 €, Ministerstvo pro místní rozvoj a Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod shodně s 9 nesrovnalostmi ve výši 4 871 405, resp. 656 885 €, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo životního prostředí - obě ministerstva s 8 nesrovnalostmi ve výši 4 951 328 €, resp. 10 017 718 €, Regionální rada regionu soudržnosti Severozápad a Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko – obě se 7 nesrovnalostmi ve výši 15 058 859 €, resp. 235 480 €, Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad s 5 nesrovnalostmi ve výši 256 229 730 €, Regionální rada regionu soudržnosti Střední Čechy se 4 nesrovnalostmi ve výši 532 546 €, a Magistrát hlavního města Prahy a Regionální rada regionu soudržnosti Střední Morava – oba subjekty shodně se 3 nesrovnalostmi ve výši 65 206 €, resp. 490 419 €. Za operační programy v gesci Ministerstva dopravy a Ministerstva zemědělství nebyla v roce 2010 na vnější úrovni nahlášena žádná nová nesrovnalost.

Nesrovnalosti zaslané úřadu OLAF za oblast strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu v programovém období 2007 – 2013 se v roce 2010 týkaly zejména těchto typů zjištění:

- porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách,
- porušení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- porušení Dohody/Smlouvy o poskytnutí dotace/Příručky pro příjemce,
- porušení zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
- porušení zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- porušení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- porušení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole,
- porušení zákona č. 129/2000 Sb., o krajích,
- porušení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- porušení zákona č. 21/2000 Sb., změna zákona o působnosti při převodech vlastnictví státu.

Nesrovnalosti zahrnuté do přehledů za rok 2010 jak v rámci programového období 2004 – 2006, tak programového období 2007 - 2013 byly ke konci roku stále otevřené. K dosažení jejich vyřešení byly jednotlivé případy předány orgánům zodpovědným za následné administrativní nebo soudní postupy.

Dokumentace vyžádaná úřadem OLAF k prošetření případů

V průběhu roku 2010 si úřad OLAF vyžádal prostřednictvím Centrálního kontaktního bodu sítě AFCOS dokumentace k celkem 12 projektům za účelem detailního prošetření. Z tohoto počtu bylo u 3 projektů vyšetřování již ukončeno se závěrem, že nebylo shledáno žádné pochybení, u 1 projektu probíhá aktivní vyšetřování a zbylé projekty jsou ve fázi vyhodnocování zaslané dokumentace.

Finanční mechanismy EHP/Norsko

Prostřednictvím Ministerstva financí, které v rámci implementace Finančních mechanismů EHP/Norsko vykonává funkci Národního kontrolního orgánu, bylo v roce 2010 formou pravidelných čtvrtletních zpráv nahlášeno Kanceláři finančních mechanismů celkem 12 případů nesrovnalostí v celkové výši 203 240 €. Z tohoto počtu se 6 případů nesrovnalostí týkalo porušení rozpočtové kázně, 3 případy se týkaly nedodržení podmínek z Rozhodnutí o poskytnutí dotace, 2 případy se týkaly porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a 1 případ se týkal nedodržení podmínek čerpání finančních prostředků z Finančních mechanismů EHP/Norsko stanovených Ministerstvem financí.

VIII. Centrální harmonizace systému finanční kontroly ve veřejné správě

Činnost Ministerstva financí při výkonu funkce centrální harmonizační jednotky podle § 7 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole byla v roce 2010 zaměřena na pokračování realizace již rozpracovaných a nově zařazovaných aktuálních úkolů v oblasti legislativy a metodického řízení a koordinace výkonu finanční kontroly a interního auditu na všech úrovních veřejné správy.

Na základě Akčního plánu, který vláda České republiky přijala svým usnesením č. 1275/2008 k realizaci Národní strategie na ochranu finančních zájmů Evropských

společensví v České republice, byl v průběhu hodnoceného období dopracován návrh zákona o řídicím a kontrolním systému veřejné správy. V souladu se zadáním vlády České republiky tento návrh vytvořil právní rámec, který obsahoval společné zásady pro zavedení, udržování a rozvíjení vnitřních řídicích a kontrolních systémů na všech úrovních veřejné správy se zohledněním mezinárodně uznávaných standardů a osvědčených zkušeností evropské dobré praxe.

Na základě Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2010 až 2012, přijaté usnesením vlády č. 1/2011 a upravené usnesením vlády č. 65/2011, kde je pod bodem 1.11 Strategie uloženo novelizovat zákon o finanční kontrole, vláda usnesením č. 284/2011 změnila úkol připravit nový zákona o kontrolních mechanismech finančního řízení a o interním auditu ve veřejné správě na úkol připravit novelu zákona o finanční kontrole.

Oblast metodického řízení a koordinace ovlivnily v mnoha ohledech zpřísněné normy v novelizovaných mezinárodních standardech pro profesní praxi interního auditu, které byly základním impulsem k provedení revize, aktualizace a doplnění centrálně vydávané metodiky pro výkon finanční kontroly a interního auditu.

Ministerstvo financí ve spolupráci s Českým institutem interních auditorů provedlo průzkum o stavu zajišťování programu zabezpečení a zvyšování kvality interního auditu na reprezentativním vzorku orgánů na všech úrovních veřejné správy. Následně Ministerstvo financí vyvinulo Manuál k jednotnému postupu při hodnocení kvality auditní a jiné poradenské nebo ujišťovací činnosti, zajišťované útvary interního auditu v orgánech a organizacích veřejné správy. Hlavním cílem této metodické příručky, k níž v současné době probíhá připomínkové řízení, je poskytnout vedoucím orgánů a organizací veřejné správy, vedoucím útvarů interního auditu a interním auditorům pomůcku ke sjednocení přístupu při zabezpečování a zvyšování kvality činnosti útvarů interního auditu. Tato metodická příručka poskytne vedoucím útvarů interního auditu i rámec pro hodnocení vyzrálosti interního auditu.

V návaznosti na Pokyny Evropské komise ke společné metodice pro hodnocení řídicích a kontrolních systémů v členských státech v programovém období 2007 – 2013 (COCOCF 08/0019/00-EN) byla provedena komplexní revize a aktualizace I. části Průvodce procesem auditu systému a auditu operací, která tvoří součást dodatku č. 2 Manuálu pro audit

řídících a kontrolních systémů operačních programů spolufinancovaných z prostředků Evropské unie v programovém období let 2007 – 2013. Podstatou této metodické pomůcky je snížení hodnotících kritérií, týkajících se všech klíčových požadavků na řídicí a kontrolní systémy, zavedené a udržované v odpovědnostech řídicího, certifikačního a auditního orgánu z původních 82 na 50 kritérií.

Dále byla připravena aktualizace Národní strategie na ochranu finančních zájmů Evropských společenství v České republice v návaznosti na novelizaci právních předpisů Evropských společenství a národní legislativy České republiky v souladu se zadáním podle usnesení vlády České republiky č. 535/2008. Do textu Strategie bylo nezbytné promítnout legislativní změny, ke kterým došlo v období od schválení Strategie. Nejdůležitější změnou je přijetí nového trestního zákoníku, jehož účinnost nastala 1. ledna 2010, dále novela trestního řádu zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Dalším důležitým právním předpisem, jehož znění je ve Strategii promítnuto, je vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 7/2010 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství. Do textu Strategie jsou současně zapracovány nové působnosti Ministerstva financí, vyplývající z Nařízení Komise (ES, EURATOM) č. 1302/2008 o ústřední databázi pro vyloučení a z nového systému hlášení nesrovnalostí Evropskému úřadu pro boj proti podvodům.

V oblasti koordinace přístupu k jednotné aplikaci centrálně vydávané metodiky pro výkon finanční kontroly a interního auditu pokračovalo Ministerstvo financí v úzké spolupráci s Českým institutem interních auditorů ve vytváření podmínek pro podporu udržování a prohlubování zvláštní profesní způsobilosti zaměstnanců orgánů veřejné správy zapojených do výkonu finanční kontroly a interního auditu. Nabídky strukturovaných forem vzdělávání (základní a nadstavbové kurzy) s odbornou spolugescí Ministerstva financí využilo celkem 179 účastníků. K tomu přispěla i rychlá reakce při řešení dlouhodobě pocíťované a připomínané absence v nabídce průběžného vzdělávání interních auditorů, kteří provádějí audity systémů a audity operací v rámci programů spolufinancovaných z fondů Evropské unie. Konkrétním výsledkem této iniciativy v hodnoceném období je zajištění základního tréninku pro cca 48 % této skupiny interních auditorů z výše uváděného celkového počtu účastníků.

Výše uváděné a další součinnostní kroky Ministerstva financí a Českého institutu interních auditorů podle článku 4 Dohody o spolupráci byly realizované na základě Operačního plánu na rok 2010. Tento dokument zahrnuje též úkoly k postupnému vytvoření komplexního Národního kvalifikačního programu vzdělávání pro auditory veřejného sektoru od nejnižší odbornosti až po nejvyšší auditorské manažerské pozice, na zajištění jeho realizace, včetně vypracování a zavedení systému jednotné certifikace veřejných auditorů a zásad pro uznávání dosavadního průběžného vzdělávání. Byl inovován základní kurz, který má tvořit základ Národního programu vzdělávání a certifikace, který zajistí kvalifikaci nově nastupujících či přerazovaných pracovníků pro řízený výkon prací v procesech plánování, realizace a kontroly programů, akcí nebo projektů (oblast interního auditu i finanční kontroly). Spolu s nadstavbovými kurzy pro audit systémů a pro audit operací fondů Evropské unie je základem pro certifikaci v úrovni odbornosti „Interní auditor veřejného sektoru junior“, která bude zahájena v tomto roce.

V agendě Centrálního kontaktního bodu sítě AFCOS byly vyvíjeny aktivity směřující k vytvoření předpokladů k zásadní změně v systému hlášení nesrovnalostí zjištěných v rámci implementace strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu, která spočívá v tom, že tyto nesrovnalosti nebudou již hlášeny lokálními kontaktními body sítě AFCOS, nýbrž Ministerstvem financí, který plní roli Centrálního kontaktního bodu AFCOS. K této změně došlo s účinností od 3. čtvrtletí 2010. Centrální kontaktní bod AFCOS též aktivně spolupracoval s Evropským úřadem pro boj proti podvodům v oblasti vyžádání dokumentace k otevřeným případům nesrovnalostí za účelem jejich vyšetřování ze strany tohoto úřadu.

V rámci plnění role styčného místa pro ústřední databázi pro vyloučení v souladu s Nařízením Komise (ES), Euratom) č. 1302/2008 byla zajištěna spolupráce s Ministerstvem spravedlnosti a Rejstříkem trestů a byly vytvořeny technické podmínky, aby Ministerstvo financí mohlo předávat informace o osobách odsouzených za trestné činy poškozující finanční zájmy Evropských společenství, resp. o zahlazení odsouzení za takový trestný čin účetnímu Evropské komise.

Z pozice Centrálního kontaktního bodu sítě AFCOS se Ministerstvo financí aktivně účastnilo jednání pracovní skupiny D08 - Boj proti podvodům Rady Evropské unie. Práce obnášely zejména zpracovávání rámcových pozic a instrukcí k agendě ochrany finančních

zájmů České republiky a Evropské unie, konkrétně přípravu konsolidace celého právního základu pro oblast vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům, tedy propojení nařízení č. 2185/1996, 2988/1995 a 1073/1999. č. 1703/1999 (ES/EU) a ve spolupráci s Českou národní bankou také k návrhu nařízení Rady o ověřování pravosti euromincí a zacházení s euromincemi nezpůsobilými k oběhu. Další aktivity probíhaly v rámci jednání Resortní koordinační skupiny na Ministerstvu financí a při zpracovávání podkladů pro Radu ECOFIN. Pracovníci Centrálního kontaktního bodu sítě AFCOS se zúčastnili kromě pravidelných jednání pořádaných Evropským úřadem pro boj proti podvodům (COCOLAF, Risk Analysis on Fraud and Irregularity Group) také akce AFCOS – Round Table Meeting, která se uskutečnila v Rize a byla pořádána tímto úřadem ve spolupráci s lotyšským Ministerstvem financí, jakožto Centrálním kontaktním bodem AFCOS v Lotyšsku.

Centrální kontaktní bod sítě AFCOS zorganizoval pro lokální body sítě AFCOS dva třídenní semináře. Jeden byl zaměřen na ochranu finančních zájmů Evropských společenství, druhý byl věnován především dopadům Lisabonské smlouvy na ochranu finančních zájmů Evropských Společenství.

Kromě těchto aktivit Centrální kontaktní bod sítě AFCOS připravil pro své partnery z lokálních bodů sítě AFCOS celkem tři Pracovní skupiny pro AFCOS, které byly věnovány jednak zpracování finální verze Dotazníku 2009 za Českou republiku, dále pak harmonizaci formuláře pro individuální hlášení nesrovnalostí s informačním systémem IMS a k připravované, výše uvedené zásadní změně v systému hlášení nesrovnalostí zjištěných v rámci implementace strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu směrem k Evropskému úřadu pro boj proti podvodům. Zástupci Centrálního kontaktního bodu AFCOS se účastnili aktivit v rámci Pracovní skupiny „Kontrola, audit, nesrovnalosti“, kterou pořádal Národní orgán pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj.

**Přehled o počtu výkonných interních auditorů a o vykonaných auditech ve státní správě
v roce 2010**

Správce rozpočtové kapitoly	Počet schválených pracovních míst výkonných auditorů útvarů IA		Skutečný stav výkonných interních auditorů		Počet vykonaných auditů		Počet upozornění na nepřijetí příslušných opatření auditovanou osobou	
	Správce kapitoly	Správce kapitoly vč. zřízených organizací	Správce kapitoly	Správce kapitoly vč. zřízených organizací	Správce kapitoly	Správce kapitoly vč. zřízených organizací	Správce kapitoly	Správce kapitoly vč. zřízených organizací
Ministerstvo zahraničí	5	5	4	4	6	6	0	0
Ministerstvo obrany	17	23	17	23	9	45	0	0
Ministerstvo financí	8	26	8	28	19	93	4	4
Ministerstvo práce a sociálních věcí	10	72	10	69	9	221	0	5
Ministerstvo vnitra	7	49	7	48	8	140	0	0
Ministerstvo životního prostředí	2	15	2	15	8	112	0	0
Ministerstvo pro místní rozvoj	5	8	5	9	4	12	0	0
Ministerstvo průmyslu a obchodu	18	29	18	29	70	185	0	0
Ministerstvo dopravy	17	22	17	22	24	53	0	0
Ministerstvo zemědělství	4	35	4	31	18	123	0	0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	17	64	27	78	20	256	0	1
Ministerstvo kultury	2	33	2	34	5	244	1	2
Ministerstvo zdravotnictví	2	70	2	71	6	497	0	0
Ministerstvo spravedlnosti	3	8	3	7	8	18	0	0
Úřad vlády	3	3	2	2	6	6	0	0
Kancelář presidenta republiky	3	3	3	3	5	5	0	0
Poslanecká sněmovna	1	1	1	1	3	3	0	0
Senát	2	2	1	1	11	11	0	0
Bezpečnostní informační služba	2	2	2	2	7	7	0	0

Národní bezpečnostní úřad	1	1	1	1	6	6	0	0
Kancelář veřejného ochránce práv	1	1	1	1	2	2	1	1
Grantová agentura ČR	1	1	1	1	4	4	0	0
Český telekomunikační úřad	3	3	3	3	8	8	0	0
Úřad pro ochranu osobních údajů	1	1	1	1	3	3	0	0
Úřad průmyslového vlastnictví	1	1	1	1	6	6	0	0
Český statistický úřad	2	2	2	2	5	5	0	0
Český úřad zeměměřický a katastrální	1	16	1	15	4	92	0	0
Český báňský úřad	1	1	1	1	4	4	0	0
Energetický regulační úřad	2	2	2	2	14	14	0	0
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	1	1	1	1	3	3	14	14
Ústavní soud	1	1	1	1	4	4	0	0
Akademie věd ČR	1	1	1	1	4	4	0	0
Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	1	1	1	1	8	8	0	0
Správa státních hmotných rezerv	2	2	2	2	3	3	0	0
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	2	2	2	2	5	5	0	0
Ústav pro studium totalitních režimů	2	2	2	2	10	10	0	0

Přehled o počtu výkonných interních auditorů a o vykonaných auditech v působnosti územních samosprávných celků v roce 2010

Územní samosprávný celek	Počet schválených pracovních míst výkonných auditorů útvarů IA		Skutečný stav výkonných interních auditorů		Počet vykonaných auditů		Počet upozornění na nepřijetí příslušných opatření auditovanou osobou	
	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části vč. zřízených organizací	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části vč. zřízených organizací	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části vč. zřízených organizací	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části vč. zřízených organizací
Hlavní město Praha	8	68	7	65	16	326	0	0
Jihočeský kraj	2	18	2	18	3	66	0	0
Jihomoravský kraj	3	79	3	95	10	746	0	4
Karlovarský kraj	2	15	2	15	11	40	0	0
Vysočina	3	14	3	16	4	58	0	2
Královéhradecký kraj	2	16	2	14	2	55	0	0
Liberecký kraj	2	10	2	11	3	27	0	0
Moravskoslezský kraj	2	45	2	41	12	243	0	8
Olomoucký kraj	3	19	3	19	11	61	0	32
Pardubický kraj	2	11	2	9	6	289	0	0
Plzeňský kraj	4	28	4	30	5	194	0	0
Středočeský kraj	6	28	6	27	8	102	0	2
Ústecký kraj	3	25	3	26	2	149	0	0
Zlínský kraj	3	22	2	21	5	78	0	2

Přehled o počtu výkonných interních auditorů a o vykonaných auditech v působnosti regionálních rad regionů soudržnosti v roce 2010

Regionální rada regionu soudržnosti	Počet schválených pracovních míst výkonných auditorů útvarů IA	Skutečný stav výkonných interních auditorů	Počet vykonaných auditů	Počet upozornění na nepřijetí příslušných opatření auditovanou osobou
Jihovýchod	1	1	3	0
Jihozápad	1	0	1	0
Moravskoslezsko	1	1	3	0
Severovýchod	1	1	3	0
Severozápad	1	1	5	0
Střední Čechy	1	1	2	0
Střední Morava	1	1	1	0

Poznámka: *V průběhu roku 2010 ukončil pracovní poměr výkonný interní auditor u Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad; tato pracovní pozice byla obsazena počátkem roku 2011*

**Výsledky veřejnosprávních kontrol provedených správci rozpočtových kapitol
a organizacemi v jejich působnosti v roce 2010**

Správce rozpočtové kapitoly	Prověřený objem veřejných příjmů v tis. Kč		Prověřený objem veřejných výdajů v tis. Kč		Počet oznámení podezření na spáchání trestného činu předané státnímu zastupitelství	Rozsah zjištění o porušení rozpočtové kázně předané příslušnému správci daně v tis. Kč
	Správce kapitoly	Správce kapitoly vč. zřízených organizací	Správce kapitoly	Správce kapitoly vč. zřízených organizací	Správce kapitoly vč. zřízených organizací	Správce kapitoly vč. zřízených organizací
Ministerstvo zahraničí	0	0	0	0	0	0
Ministerstvo obrany	600 517	600 517	602 053	602 053	0	0
Ministerstvo financí	0	15 345 118	24 017 135	43 647 096	0	354 673
Ministerstvo práce a sociálních věcí	10 238	38 603	3 698 907	4 695 047	11	51 687
Ministerstvo vnitra	53 668	53 668	1 837 701	1 839 978	1	2 269
Ministerstvo životního prostředí	4 530	10 142	9 442	21 222	1	1 305
Ministerstvo pro místní rozvoj	0	0	1 440 131	1 440 131	0	45 900
Ministerstvo průmyslu a obchodu	0	0	10 508 503	10 508 503	0	199
Ministerstvo dopravy	27 318	27 318	138 810	22 974 377	0	0
Ministerstvo zemědělství	0	87 000	995 602	1 735 388	0	0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6 150 084	13 688 076	2 748 991	9 275 998	0	1 070
Ministerstvo kultury	1 526 488	1 583 250	1 672 125	1 849 607	1	6 327
Ministerstvo zdravotnictví	1 801 923	1 801 923	1 801 923	1 801 923	1	10 188
Ministerstvo spravedlnosti	645	752 933	5 769 208	11 872 160	0	4 316
Kancelář presidenta republiky	506 522	506 522	520 595	520 595	0	0
Úřad vlády	0	0	19 117	19 117	0	1 537
Grantová agentura ČR	0	0	89 549	89 549	0	529
Český úřad						

zeměměřický a katastrální	5 621	5 621	251 365	251 365	0	903
Český báňský úřad	6 343	6 343	719	719	0	0
Akademie věd ČR	108 380	108 380	441 344	441 344	0	0
Ústav pro studium totalitních režimů	0	0	8 155	8 155	0	0

Ostatní správci rozpočtových kapitol veřejnosprávní kontroly nevykonávali.

Výsledky veřejnosprávních kontrol provedených územními samosprávnými celky v roce 2010

Územní samosprávný celek	Prověřený objem veřejných příjmů v tis. Kč		Prověřený objem veřejných výdajů v tis. Kč		Počet oznámení podezření na spáchání trestného činu předané státnímu zastupitelství
	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části	Krajský úřad, Magistrát hl. m. Praha, obce, městské části
Hlavní město Praha	1 932 361	3 023 510	1 002 342	2 068 148	0
Jihočeský kraj	497 086	2 976 872	443 182	2 676 271	0
Jihomoravský kraj	26 663	4 594 425	119 123	4 738 717	0
Karlovarský kraj	28 435	399 837	67 922	478 464	2
Vysočina	270 244	1 723 551	407 930	1 834 807	0
Královéhradecký kraj	659 470	2 533 492	826 137	3 411 235	4
Liberecký kraj	1 643 563	3 579 809	1 670 232	3 546 566	1
Moravskoslezský kraj	1 423 519	7 570 624	1 021 044	5 904 259	1
Olomoucký kraj	1 192 468	4 683 826	930 729	4 192 316	0
Pardubický kraj	155 436	1 653 148	164 461	1 620 930	1
Plzeňský kraj	1 095 127	3 118 071	1 095 453	3 028 976	1
Středočeský kraj	716 678	6 214 755	866 022	6 491 987	3
Ústecký kraj	176 624	2 124 968	213 323	2 159 632	1
Zlínský kraj	1 712 759	3 478 901	1 621 936	3 389 016	0